

Program badań przesiewowych słuchu u dzieci ze środowisk wiejskich

Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Fundusz Składowy Ubezpieczenia Społecznego Rolników, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niesłyszących i Niedosłyszących „Człowiek - Człowiekowi” zrealizują w roku szkolnym 2015/2016 ogólnopolski program badań przesiewowych słuchu.

Honorowy patronat nad programem sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Marek Sawicki, patronat naukowy - Komitet Nauk Klinicznych Polskiej Akademii Nauk.

Program z udziałem Kasy i Funduszu Składowego zainicjował w 2008 r. dyrektor Instytutu, prof. dr hab. med. Henryk Skarżyński. Za jego kontynuacją w br. opowiedziała się Rada Ubezpieczenia Społecznego Rolników w Uchwale nr 6 z 26 maja 2015 r.

Inauguracji programu na lata 2015/2016 dokonano podczas konferencji prasowej 19 sierpnia br. w siedzibie Polskiej Agencji Prasowej, zorganizowanej przez IFiPS w Kajetanach z udziałem patronów i współorganizatorów. Podczas konferencji omówiono wyniki programów z lat poprzednich, zaprezentowano program badań w roku szkolnym 2015/2016 i przeprowadzono telekonsultacje dzieci z badań przesiewowych słuchu przebywające na pókoloniach Kosowie Lackim.

Celem kontynuowanego obecnie, czwartego programu badań przesiewowych słuchu jest:

- wczesne wykrycie zaburzeń komunikacyjnych u dzieci przystępujących do obowiązku szkolnego. W programie wykorzystywane są audiometry przesiewowe z możliwością przesyłania wyników do centralnej bazy danych i ich analizy w rzeczywistym czasie ich wykonywania;
- objęcie opieką diagnostyczną, terapeutyczną i rehabilitacyjną dzieci z wykrytymi zaburzeniami słuchu;
- wyłonienie ośrodków pilotażowych badań przesiewowych;
- zwrócenie uwagi rodziców tych dzieci, pedagogów i społeczeństwa na znaczną skalę problemu zaburzeń słuchu wśród uczniów w wieku wczesnoszkolnym. Również w obecnej edycji uczestnikami programu będą przede.

Wstępnie szacowany jest udział ok. 140 tys. dzieci (przede wszystkim uczniów I klas) i niespełna 6000 szkół. W latach szkolnych 2008/2009, 2009/2010 i 2010/2011 badania słuchu łącznie przeprowadzono u ponad 350 tys. uczniów szkół podstawowych w gminach wiejskich i wiejsko-miejskich w całej Polsce.

Udział w programie jest uwarunkowany pisemną zgodą rodziców każdego dziecka. Kiluminutowe badanie obejmuje ankietę audiologiczną i audiometryczne badanie słuchu w zakresie częstotliwości 500-8000 Hz. Wyniki badań są zastrzeżone do wyłącznej wiadomości rodziców. Dzieci z wykrytymi zaburzeniami komunikacyjnymi otrzymują wskazania do dalszej diagnostyki, leczenia i rehabilitacji w ramach świadczeń

refundowanych przez NFZ.

Program na lata 2015/2016 podzielono na dwa etapy. W pierwszym (od września do grudnia 2015 r.) badania słuchu będą wykonywane w 8 województwach Polski wschodniej, w drugim (od marca do czerwca 2016) w 8 województwach Polski zachodniej. Stowarzyszenie „Człowiek Człowiekowi” udostępni wykaz szkół uczestniczących w programie i harmonogram badań z początkiem września br. na stronie www.sponin.org.pl.

Informacje o programie już otrzymały Wojewódzkie Kuratoria Oświaty, Oddziały Wojewódzkie NFZ, jednostki samorządu terytorialnego na obszarach wiejskich, dyrekcje szkół. Rodzice zainteresowani badaniami u swoich dzieci mogą zapoznać się z załączonym poniżej informatorem o słuchu.

Organizatorzy programu ze strony IFiPS oraz Stowarzyszenia „Człowiek człowiekowi” zaznaczają, że badania u dzieci wykonywać będą wyznaczeni badacze, na terenie szkół i tylko w godzinach zajęć lekcyjnych.

Wyniki trzech poprzednich programów badań przeanalizowanych przez lekarzy specjalistów z IFiPS potwierdziły niepokojąco dużą skalę zaburzeń słuchu u dzieci mieszkających na terenach wiejskich. Równie niepokojące było to, że większość ich rodziców i pedagogów nie była świadoma takich zdrowotnych problemów u ich podopiecznych.

Kontynuowany w latach 2015/2016 program badań przesiewowych słuchu u dzieci z terenów wiejskich służy wyrównywaniu szans rozwojowych i edukacyjnych dzieci u progu ich edukacji szkolnej.

O globalnym znaczeniu badań przesiewowych słuchu dla prawidłowego rozwoju i edukacji dzieci debatowano m.in. podczas polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej w 2011 r. W efekcie, Rada UE przyjęła w grudniu 2011 r. „Konkluzję w sprawie wczesnego wykrywania i leczenia zaburzeń komunikacyjnych u dzieci, z uwzględnieniem zastosowania narzędzi e-zdrowia i innowacyjnych rozwiązań” (D. U. Unii Europejskiej z 10.12.2011 r.).

Wyniki programu w latach 2008-2011

